

SCURT ISTORIC

Motto :
*„Ce de lucruri n-ar sti sa povesteasca de-ar avea grai ruinele
acestea? Cand te gandesti c-a fost atata viata aici ... inimi care
s-au iubit, ochi care-au plans, viteji care si-au varsat sangele
pe zidurile acestea...”*
Al. Vlahuta

Cetatea Neamt a fost construita in timpul lui Petru I Musat (1375 – 1391), in perioada consolidarii statului medieval Moldova. Prima atestare documentara dateaza din 1395, anul in care regele Ungariei, Sigismund de Luxemburg, inainte de a fi infrant de ostile lui Stefan I Musat la Hindau (azi Ghindaoani, jud. Neamt), emite un act de cancelarie „ante castrum Nempch”. In forma sa initiala, compunandu-se doar din fortul central ce inchidea o incinta strajuita de cele patru turnuri de la colturi, Cetatea Neamt si-a indeplinit cu bine atributiile pana la mijlocul secolului al XVI – lea, cand au inceput sa fie folosite mai mult armele de foc.

Epoca de glorie a cetatii de pe Culmea Plesului corespunde domniei lui Stefan cel Mare (1457 – 1504), organizatorul si conducatorul militar de exceptie care, intelegand bine rolul fortificatiilor pentru cresterea capacitatilor de aparare a tarii, a intarit cetatile ridicate de inaintasii sai si a construit altele noi, intreaga Moldova fiind strajuita de un puternic sistem defensiv(vezi Cetatile Suceava, Hotin, Soroca, Tighina, Cetatea Alba, Chilia).

Lucrarile intreprinse la Cetatea Neamt in vremea lui Stefan cel Mare au constat in suprainaltarea vechilor ziduri, ridicarea celor patru bastioane ale curtii exterioare si construirea podului in forma de arc, sprijinit pe 11 piloni de piatra. Astfel intarita, in 1476 Cetatea Neamt a facut fata asediului impus de Mohamed al II^{-lea}, dupa lupta de la Valea Alba - Razboieni. In legatura cu acest asediu, secretarul sultanului, Angiolello, consemna ca „*cei din cetate nu voiau sa stea de vorba si toti se aparau cu artileria si nu le pasau de noi*”.

Pe masura inaspirii dominatiei turcesti si a progresului realizat in tehnica de lupta, rolul cetatilor moldovene va scadea incepand cu a doua jumatate a secolului al XVI – lea. Dupa distrugerea partiala a unor constructii interioare in vremea lui Alexandru Lapusneanu (1564) si refacerile ordonate de Ieremia Movila, in anul 1600 cetatea Neamt isi va deschide portile in fata armatelor celui care a realizat prima unire politica a tuturor romanilor: Mihai Viteazul. Prefacuta in manastire de Vasile Lupu si apoi distrusa partial de Dumitrascu Cantacuzino in 1675, Cetatea Neamt va mai avea forta de a scrie o noua pagina de eroism in 1691, cand, aparata de un mic grup de plaiesi, va rezista asediului armatei polone conduse de Ioan Sobieski. Dupa distrugerea ordonata de Mihai Racovita in 1717, Cetatea Neamt isi pierde total importanta politico – militara.